

Додаток 1

до наказу КВНЗ «Харківська академія
неперервної освіти»
від 03.09.2025 № 56

**Регіональний проєкт підвищення якості освіти
«Освітній технопарк Харківщини – 2030»
хаб «Школи управлінських кадрів»**

ПРОГРАМА

**Школи ефективного управління закладом загальної середньої освіти
для новопризначених керівників (директорів і заступників директорів
із навчально-виховної роботи) закладів загальної середньої освіти**

Актуальність. В Україні четвертий рік триває кривава гібридна війна, яку розв'язала путінська кліка проти українського народу, проти української державності, проти прогресу, незалежності, людяності, української культури, освіти. Не затихають воєнні дії і на території Харківщини: на окупованих територіях агресори, перш за все, намагаються знищити все українське в освітній галузі, насаджують свою нелюдську, антиукраїнську ідеологію. Постійними терористичними діями проти мирних українських громадян нищать міста, селища, села, руйнують житлові будинки, школи, дитсадки, інфраструктуру, лікарні, історичні пам'ятки.

У таких умовах найважливішим завданням залишається збереження української освіти, її розвиток на концептуальних засадах Нової української школи як на території Харківщини, так і в інших куточках України, пошук і призначення на посади керівників закладів загальної середньої освіти молодих, прогресивних, освічених педагогів-патріотів, здатних реалізувати в умовах воєнного стану завдання розвитку повної загальної середньої освіти безпосередньо в ЗЗСО, які вони очолюють, створити разом з іншими педагогами умови для всебічного розвитку кожної української дитини.

Знайти і призначити на посаду таких кандидатів із числа педагогів є лише першою частиною успішної роботи ЗЗСО. Україй важливою є організація ефективної системи навчання новопризначених керівників, допомога їм у реалізації стратегічних, поточних завдань життєдіяльності закладу освіти, розвитку учасників освітнього процесу на основі нового ціннісного, особистісно орієнтованого підходу до управлінської діяльності.

Протягом п'яти років поспіль науково-педагогічний колектив Харківської академії неперервної освіти (далі – ХАНО) на чолі з ректором у пошуку ефективних форм навчання новопризначених керівників ЗЗСО. Досвід останніх років показує, що ефективною формою підвищення кваліфікації новопризначених директорів ЗЗСО та заступників директорів із навчально-виховної роботи є Школи ефективного управління закладом загальної середньої освіти (далі – Школа).

У минулому навчальному році було проведено експеримент щодо організації роботи Школи за трьома напрямками: науково-методична робота (пролонговані вебсемінари) – 24 години, курси підвищення кваліфікації – 30 годин, спецкурс-тренінг – 6 годин. Загальний обсяг годин професійного розвитку новопризначених керівників складав 60 годин. Таким чином, протягом навчального року слухачі отримували комплекс практико-спрямованих знань із питань сучасного менеджменту загальної середньої освіти, мали можливість розвивати особисті якості та професійні компетентності керівника ЗЗСО.

У 2025/2026 навчальному році планується організувати роботу Школи за освітньою програмою, що включає такі складові: навчальна робота – 40 годин; спецкурс-тренінг – 10 годин, курси підвищення кваліфікації – 30 годин; навчально-методична робота – 20 годин.

Усього 60 годин у такій послідовності:

- Навчально-методична робота. У вересні провести установче заняття, вступне анкетування та тестування, ознайомити слухачів із системою їх професійного розвитку протягом навчального року, мотивації на навчання тощо (2 години).
- Навчальна робота. У жовтні організувати навчання слухачів за програмою спецкурсу-тренінгу «Цифрові технології в управлінні освітнім процесом закладу загальної середньої освіти» (10 годин).
- Навчально-методична робота. Протягом листопада – грудня провести 2 семінари-тренінги практичного спрямування на закріплення матеріалу спецкурсу «Цифрові технології в управлінні освітнім процесом закладу загальної середньої освіти» (6 годин).
- Навчальна робота. У січні – лютому 2026 року провести курси підвищення кваліфікації для новопризначених керівників ЗЗСО (30 годин) за темою «Основи управління закладом загальної середньої освіти: професійний старт керівника».
- Протягом березня – квітня провести 3 семінари практичного спрямування на закріплення матеріалу курсів підвищення кваліфікації для новопризначених керівників ЗЗСО та підсумкове тестування (9 годин).
- Навчально-методична робота. У травні 2026 року провести підсумкову конференцію та вихідне анкетування (3 години).
- Травень – червень. Видати сертифікати: 60 годин (2 кредити).

Програму Школи розроблено на основі Типової програми підвищення кваліфікації новопризначених керівників закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 16.09.2022 № 817, Типової програми підвищення кваліфікації керівників закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.10.2022 № 905.

Програмою Школи враховані основні положення законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», постанов Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988-р «Про затвердження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», від 21 серпня 2019 року № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників», наказу Міністерства розвитку економіки України від 17 вересня 2021 року № 568-21 «Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти», інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність закладів освіти в Україні, новітніх зарубіжних і вітчизняних кращих практик у галузі менеджменту освіти та професійного розвитку керівних кадрів у галузі освіти.

Роботу Школи як форми науково-методичної та навчальної роботи з новопризначеними керівниками ЗЗСО організовано в межах реалізації регіональних проєктів: «Підвищення ефективності професійної майстерності (управлінської діяльності) керівників закладів загальної середньої освіти у міжкурсовий період», «Модернізація освітнього простору Харківської області в умовах децентралізації», Регіонального проєкту підвищення якості освіти «Освітній технопарк Харківщини – 2030».

Актуальність програми зумовлена швидкими змінами в соціально-економічному житті країни в умовах воєнного стану, викликами глобалізації, цифровізації, поступовим переходом до децентралізованого суспільства, європейською інтеграцією України тощо.

Сучасний керівник закладу освіти має бути готовим до управління закладом освіти на засадах сучасного менеджменту, організації освітнього процесу за новими державними освітніми

стандартами в контексті реформування системи освіти, дистанційного навчання в умовах воєнного стану.

Війна в Україні висуває нові вимоги до особистості керівника та його ролі в захисті української освіти і культури, історії України, реформування системи управління шкільною освітою, відновлення української системи освіти на деокупованих територіях.

Концепція нової української школи, яка базується на компетентнісному та персоналізованому підходах, вимагає здійснення управлінських трудових функцій керівника відповідно до вимог професійного стандарту.

Мета: підготувати новопризначених керівників ЗЗСО до виконання трудових функцій згідно з вимогами державного Професійного стандарту керівника задля забезпечення якості освіти НУШ в умовах воєнного стану в Україні.

Завдання:

- ознайомити слухачів із концептуальними засадами реформування загальної середньої освіти на засадах розбудови НУШ;
- формувати готовність ефективного застосування в практичній діяльності директора та його заступника з НВР ЗЗСО основних положень Професійного стандарту керівника;
- навчити новопризначених керівників самостійно проєктувати стратегію розвитку сучасного ЗЗСО, реалізовувати її, забезпечувати ефективне планування роботи ЗЗСО;
- розвивати організаційну, управлінську культуру директора ЗЗСО в умовах розвитку автономії та системних суспільних змін;
- розвивати здатність застосовувати на практиці ефективні методи формування команди, відповідального й ефективного лідерства;
- формувати здатність укладати персональний план розвитку шкільного лідера;
- формувати компетентності ефективної розбудови внутрішньої системи забезпечення якості в ЗЗСО;
- мотивувати слухачів до безперервного професійного розвитку керівника ЗЗСО.

Очікувані результати: удосконалення та розвиток професійних компетентностей:

- нормативно-правова компетентність (здатність керуватися у своїй діяльності нормативно-правовими документами в галузі освіти);
- компетентність стратегічного управління закладом освіти (здатність визначати стратегію розвитку закладу освіти, здійснювати стратегічне планування);
- компетентність стратегічного управління персоналом (здатність ефективно управляти персоналом);
- компетентність забезпечення якості освітньої діяльності та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти (здатність забезпечувати організацію якісного освітнього процесу, проводити внутрішній моніторинг якості освіти);
- компетентність педагогічного, соціального та мережевого партнерства (здатність організовувати ефективну роботу колективу закладу освіти на засадах відкритості й толерантності, здійснювати прозору та відкриту інформаційну політику).

Термін роботи: вересень 2025 року – травень 2026 року.

Форми роботи: науково-методичні/науково-практичні вебсемінари, курси підвищення кваліфікації, спецкурс-тренінг, підсумкова конференція.

Керівники:

Віктор ЄЖЕЛИЙ, методист Центру менеджменту та інноваційного розвитку освіти;

Марія АСТАХОВА, завідувач кафедри освітнього менеджменту та виховання, канд. пед. наук.

План**роботи Школи ефективного управління закладом загальної середньої освіти
для новопризначених керівників (директорів і заступників директорів
із навчально-виховної роботи) закладів загальної середньої освіти**

1. Навчально-тематичний план спецкурсу-тренінгу «Цифрові технології в управлінні освітнім процесом закладу загальної середньої освіти: сучасні підходи до їх створення та ефективної реалізації» (10 годин/0,3 кредиту).

№ теми	Назви тем	Індекси компетентностей, що розвиваються	Усього годин
1.1	Використання цифрових технологій в управлінській діяльності керівника ЗЗСО	Д1 Д2	2
1.2	Використання соціальних мереж в освітній діяльності та освітньому процесі. Сайт закладу освіти як офіційний ресурс представництва закладу освіти в суспільстві	Д3.1 Д3.2 Д3.3	2
1.3	Методичне і дидактичне моделювання освітнього процесу в дистанційній формі в сучасних умовах із використанням цифрових технологій: управлінські аспекти	Д3.2	2
1.4	Критичне мислення і медіаграмотність. Штучний інтелект в освітньому процесі ЗЗСО	Д1.1 Д3.2	2
1.5	Управління цифровою ідентичністю. Кібергігієна. Правила безпеки в цифровому середовищі	Д3.3	2
Усього (годин)			10 год

2. Навчально-тематичний план курсів підвищення кваліфікації для новопризначених керівників ЗЗСО за темою «Основи управління закладом загальної середньої освіти: старт для керівника ЗЗСО»

№ теми	Назва модуля, теми	Індекси компетентностей, що розвиваються	Кількість годин
1.	Нормативно-правові засади управлінської діяльності керівника (директора) закладу загальної середньої освіти		
1.1	Нормативно-правові основи управління ЗЗСО <i>Павло ЯКОВЛЕВ</i>	ЗК01–ЗК05 А1	2
1.2	Реалізація концептуальних основ Нової української школи в сучасних умовах <i>Любов ПОКРОЄВА</i>	А1. Б1, В1	2
1.3	Професійний стандарт керівника ЗЗСО як основний	А–Д	2

	програмний документ діяльності директора ЗЗСО <i>Віктор ЄЖЕЛИЙ</i>		
1.4	Від Державного стандарту загальної середньої освіти до освітньої програми ЗЗСО <i>Наталія ШЕВЧЕНКО</i>	Б1	2
1.5	Основи менеджменту в системі загальної середньої освіти <i>Марина СМІРНОВА</i>		2
	<i>Усього годин за модулем</i>		10
2.	Професійні компетентності керівника (директора) закладу загальної середньої освіти		
2.1	Системно-цільове управління ЗЗСО <i>Любов ПОКРОЄВА</i>	A1, B1, B2	2
2.2	Формування ефективної внутрішньої системи забезпечення якості освіти. <i>Світлана ВОЛЬЯНСЬКА</i>	B1.1, B1.2	2
2.3	Ціннісний підхід як основа НУШ <i>Галина ВОРОНІНА</i>		2
2.4	Інноваційний розвиток ЗЗСО <i>Вікторія ЛУНІНА</i>	Д2	2
2.5	Моніторинг ефективності освітньої діяльності ЗЗСО в умовах реформування <i>Ігор КАПУСТИН</i>	B1.3	2
2.6	Ефективне управління ресурсами закладу освіти в умовах розвитку автономії <i>Віктор ЄЖЕЛИЙ</i>	A2.4, A2.5	2
2.7	Розвиток сучасного освітнього середовища <i>Марія АСТАХОВА</i>	Г1	2
2.8	Професійний розвиток учителя як трудова функція педагога <i>Людмила ЛУЗАН</i>		2
2.9	Комунікативна компетентність керівника ЗЗСО <i>Марина СМІРНОВА</i>	B1.3	2
	<i>Усього годин за модулем</i>		18
3.	Діагностико -аналітичний		
3.1	Настановне заняття. Вхідне діагностування		1
3.2	Підсумкове тестування. Рефлексія		1
	<i>Усього годин за модулем</i>		2
	<i>Разом годин / кредитів за освітньою програмою</i>		30/1

3. Цикл науково-методичних семінарів-тренінгів ШЕУ (20 годин)

№ з/п	Тема	Дата проведення	Кількість годин	Відповідальний
1.	Настановне заняття. Про форми і зміст роботи Школи ефективного управління для	вересень	2	Віктор ЄЖЕЛИЙ

	новопризначених керівників ЗЗСО на 2025/2026 навчальний рік			
2.	Формування стратегії цифрової трансформації ЗЗСО в сучасних умовах	листопад	3	Віктор ЄЖЕЛИЙ
3.	Використання цифрових технологій в освітньому процесі	грудень	3	Віктор ЄЖЕЛИЙ
4.	Забезпечення ефективного управління якістю освітньої діяльності	березень	3	Віктор ЄЖЕЛИЙ
5.	Організація ефективної роботи педагогічного колективу на засадах відкритості й толерантності	березень	3	Віктор ЄЖЕЛИЙ
6.	Організуємо і розвиваємо сучасне освітнє середовище ЗЗСО	квітень	3	Віктор ЄЖЕЛИЙ
7.	Підсумкове заняття. Про спроможність створення умов для професійного розвитку і впровадження в управлінську практику інновацій	травень	3	Віктор ЄЖЕЛИЙ
Усього годин			20	

Алла ОСТАПЕНКО
 Людмила ЛУЗАН
 Людмила СИРОВАЦЬКА
 Віктор ЄЖЕЛИЙ
 Марія АСТАХОВА

Використані джерела

1. [Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР; Стаття 53. Кожен має право на освіту.](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text)
2. [Конвенція про права осіб з інвалідністю \(Конвенція про права інвалідів\) від 13.12.2006 у редакції від 06.07.2016](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71#Text)
3. [Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text)
4. [Закон України «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 № 463-IX](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14#Text)
5. [Закон України «Про охорону дитинства» від 26.04.2001 № 2402-III](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14#Text)
6. [Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні»](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2102-20#Text)
7. [Указ Президента України №195/2020 від 25.05.2020 Про «Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі»](https://www.president.gov.ua/documents/1952020-33789)
8. [Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2021 р. № 366-р «Про схвалення Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року»](#)

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/366-2021-%D1%80#n10>

9. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року: Розпорядження КМУ від 14 грудня 2016 року № 988-р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#Text>

10. Нова українська школа: Концептуальні засади реформування середньої школи. – Київ: МОНУ, 2016. – 36 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>

11. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / за заг. ред. Н. М. Бібік. – Київ: Літера, 2018. – 160 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/2018/12/12/11/20-11-2018rekviz.pdf>

12. Ціннісні орієнтири сучасної української школи. – Київ: МОНУ, 2019. – 63 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/Serpneva%20conferentcia/2019/Presentasia-Roman-Stesichin.pdf>

13. Про затвердження Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти: наказ Міністерства освіти і науки України від 30.11.2020 № 1480. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1480729-20#n10>

14. Типове положення про атестацію педагогічних працівників

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1255-10#Text>

15. Постанова Кабінету Міністрів України від 14.06.2000 № 963 «Про затвердження переліку посад педагогічних та науково-педагогічних працівників» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/963-2000-%D0%BF#Text>

16. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.12.2015 № 1109 «Про затвердження переліку кваліфікаційних категорій і педагогічних звань педагогічних працівників та порядку їх присвоєння»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1109-2015-%D0%BF#Text>

17. Постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text>

18. Наказ МОНУ від 26.09.2005 № 557 «Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1130-05#Text>

19. Лист МОН від 06.07.2022 № 4/1513-22 «Про підтвердження кваліфікаційних категорій педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти» <https://www.schoollife.org.ua/pro-pidtvverdzhennya-kvalifikatsijnyh-kategorij-pedagogichnyh-pratsivnykiv-zakladiv-zagalnoyi-serednoyi-osvity/>

20. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року. Розпорядження КМУ від 14.12.2016 № 988-р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<https://www.kmu.gov.ua/npas/249613934>

21. Автономія як шлях до ефективного менеджменту школи. Методичні рекомендації / Сеїтосманов А., Фасоля О., Мархлевські В. – К., 2019. – 47 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

22. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/2020/07/13/2020-07-13-avtonomy.pdf>
23. Автономія опорної школи і механізми її забезпечення / Наталія Клокар, Григорій Науменко, Лілія Гунько // Рідна школа. – 2018. – № 5-8. – С. 19 – 24.
24. Академічна свобода та автономія закладу освіти: межі здійснення / Наталія Давидова // Цивільне право і процес. – 2018. – № 6. – С. 21-24. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2018/6/5.pdf>
25. Актуальні проблеми управління освітою і навчальними закладами: зб. наукових праць / за заг. ред. Мартинець Л. А. – Вип. 1. Ч. 1. – Вінниця: Дон НУ імені Василя Стуса, 2018. – 172 с.
26. Бобровський М.В., Горбачов С.І., Заплотинська О.О., Ліннік О.О. Абетка для директора. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. – 2-ге видання, перероб. і доп. – Київ, Державна служба якості освіти, 2021. – 350 с. https://sqe.gov.ua/wpcontent/uploads/2021/08/Abetka_dyrektora_2021_SQE_SURGe.pdf
27. Бобровський М.В., Горбачов С.І., Заплотинська О.О. Абетка для директора. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. – Київ, Державна служба якості освіти, 2020. – 240 с.
28. Інституційний аудит школи: що варто знати засновнику закладу загальної середньої освіти. – Київ, Державна служба якості освіти, 2021. – 19 с.
29. Івасів О. В. Управління проектами у закладі освіти. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/17176/1/4_Ivasiv.pdf
30. Мармаза О. І. Стратегічний менеджмент / О. І. Мармаза. – Х.: ТОВ «Планета-принт», 2015. – 103 с.
31. Мартинець Л.А. Управлінська діяльність керівника навчального закладу: навч. посібник / Л.А. Мартинець. – Вінниця, 2018. – 196 с.
32. Особистість на шляху до духовних цінностей: інноваційна практика, набутий досвід: збірник матеріалів IV Всеукраїнської науково-практичної конференції / упоряд. Л. В. Антонюк; за ред. А. Л. Черній. Рівне: РОІППО, 2022. 92 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://roipppo.org.ua/upload/iblock/7d0/zb_rnik-mater_al_v.pdf
33. Організаційна культура закладу загальної середньої освіти як об'єкт моделювання та змістова компонента підручника для керівника закладу освіти / Вероніка Нідзієва // Проблеми сучасного підручника. – 2020. – № 24. – С. 194 – 204.
34. Організаційна культура в навчальному закладі: переваги формування. Сайт ПРО.СВІТ Центр інноваційної освіти. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://prosvitcenter.org/org-kultura>
35. Спільні цінності – продуктивна школа. Сайт НУШ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nus.org.ua/view/spilni-tsinnosti-produktyvna-shkola/>
36. Повноваження ОМС щодо забезпечення якісної освіти: poradnik для голів та управлінців освітою територіальних громад / Байтемірова Н., Гурак Р., Бондар А., Вергун Ю. / за заг. ред. Протасової Н., Полторак В., Жабенко Л., Михайлової Т. – К. : Швейцарсько-український проєкт DECIDE – «Децентралізація для розвитку демократичної освіти», 2021. – 52 с. https://sqe.gov.ua/wpcontent/uploads/2021/07/Povnovazhennya_OMS_zabezpechennya_yakosti_osviti-2021.pdf
37. Проектний менеджмент для інноваційного розвитку освітніх організацій України: навч. посіб. для підготовки магістрів за спеціалізаціями «Управління навчальним закладом» та «Управління проектами», підвищення кваліфікації слухачів, керівників навчальних закладів / З. В. Рябова, А. Б. Єрмоленко, Т. А. Махія та ін.; за заг. ред. академіка В. В. Олійника, маг. Ф. Фреха; НАПН України, ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти»; КультурКонтакт Австрія. – К., 2016. – 118 с.

https://drive.google.com/file/d/1aWnUM_3HEV0NuEOLNb8Hmk01vevFTqDZ/view

38. Рябова З. В. Менеджмент інноваційних освітніх проєктів. Електронний фаховий журнал «Теорія та методика управління освітою». – 2019. – Том 1 (22). – 16 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

http://umo.edu.ua/images/content/nashi_vydanya/metod_upr_osvit/v_22/%D0%A0%D1%8F%D0%B1%D0%BE%D0%B2%D0%B0.pdf

39. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року: Розпорядження КМУ від 14 грудня 2016 року № 988-р. [Електронний ресурс]. -

Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/249613934>

40. Про затвердження плану заходів на 2017 – 2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»: Розпорядження КМУ від 13 грудня 2017 р. № 903-р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/903-2017-%D1%80>

41. Про затвердження Державного стандарту початкової освіти: постанова КМУ від 21.02.2018 № 87 (зі змінами). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF#Text>

42. Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти: постанова КМУ від 30.09.2020 № 898 (зі змінами) (якою затверджено Державний стандарт базової середньої освіти). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#n16>

43. Нова школа у нових громадах: посібник з ефективного управління освітою в об'єднаних територіальних громадах / Сеїтосманов А., Фасоля О., Мархлевські В. – К., 2017. – 128 с.

https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/13/Posibnyk_z_efektyvnoho_upravlinnia_osvityu_v_OTG.pdf

44. Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти»: наказ Міністерства економіки України від 17.09.2021 № 568-21. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/2021/09/22/Nakaz-568-zatverdzh_standartu_keriv.22.09.pdf

45. Методичні рекомендації щодо застосування професійного стандарту «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти». – Київ, Український інститут розвитку освіти, 2021. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2021/12/metod.rekom.pdf>

46. Нові вимоги до компетентностей керівників шкіл в Україні: посібник для слухачів закладів післядипломної педагогічної освіти, керівників закладів загальної середньої освіти, здобувачів вищої освіти за спеціалізаціями «Управління навчальним закладом» та «Управління проєктами». – Київ – Одеса, 2018. – 78 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://lib.iitta.gov.ua/712155/1/%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D1%96%20%D0%B2%D0%B8%D0%BC%D0%BE%D0%B3%D0%B8%20book%20WEB.pdf>

47. Професіоналізм, інновації, творчість – основа розвитку потенціалу вчителя Нової української школи: матеріали форуму інновацій (05.06.2020, м. Луцьк) / укладачі: Н.А. Поліщук, В.В. Камінська. – Луцьк: Волинський ППО, 2020. – 244 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vippp.org.ua/files/silskashkola/4--1606811795567332.pdf>

48. Актуальні проблеми управління закладами освіти в контексті стратегії модернізації освітньої галузі: колективна монографія / за заг. редакцією В.П. Кравця, Г.М. Мешко. – Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2020. – 310 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/16323/1/Monograf_Meshko_in_2020.pdf

Додаток 2
до наказу КВНЗ «Харківська академія
неперервної освіти»
від 03.09.2025 № 56

**Регіональний проєкт «Освітній технопарк Харківщини – 2030»
хаб «Якісна освіта»**

ПРОГРАМА

**воркшопу за темою «Мовний старт: англійська мова для дошкільнят»
для вихователів груп дітей старшого дошкільного віку ЗДО**

Компонент комплексної програми
підвищення кваліфікації керівників
закладів дошкільної освіти

Актуальність. У сучасному світі, що стрімко глобалізується, володіння англійською мовою стає не просто перевагою, а життєвою необхідністю. Ця тенденція повністю поширюється і на Україну, де інтеграція до європейського та світового простору вимагає від наших громадян високого рівня мовної компетентності. Саме тому раннє ознайомлення дітей з англійською мовою набуває особливої актуальності.

Відповідно до Закону України «Про застосування англійської мови в Україні» заклади дошкільної освіти забезпечують обов'язкове вивчення англійської мови дітьми старшого дошкільного віку. Починаючи вивчення англійської мови вже в дошкільному віці, створюється міцний фундамент для її подальшого засвоєння. Доведено, що діти дошкільного віку мають унікальну здатність до засвоєння мов, вони легко та природно запам'ятовують нові звуки, слова та граматичні конструкції. Це зумовлено пластичністю їхнього мозку та відсутністю мовного бар'єру, який часто виникає в старшому віці.

Забезпечення вивчення англійської мови дітьми старшого дошкільного віку відповідає запитам суспільства й Державному стандарту дошкільної освіти, який орієнтований на формування всебічно розвиненої особистості, готової до викликів сучасного світу. Така підготовка дозволить дітям успішніше адаптуватися до навчання в школі, де англійська мова є одним із ключових предметів, а також відкриє ширші можливості для їхнього майбутнього особистісного та професійного розвитку.

З огляду на це, актуальним є організація роботи воркшопу для вихователів груп дітей старшого дошкільного віку закладів дошкільної освіти, діяльність якого спрямована на надання допомоги щодо вивчення англійської мови в групах дітей старшого дошкільного віку (ознайомлення з граматиною, лексиною, створення англійськомовного середовища, у якому діти будуть занурені в мову через різні види діяльності (гра, вивчення віршів, повсякденне спілкування). Такий підхід дозволяє формувати в дітей позитивне ставлення до мови, розвивати інтуїтивне розуміння та сприйняття англійської мови на слух, а також розширювати їхній світогляд, розвиває когнітивні процеси, такі як пам'ять, увага, мислення, формує комунікативні навички.

Програма роботи воркшопу містить методичну складову (15 годин – 0,5 кредиту ЄКТС) та тематичний спецкурс-тренінг (15 годин – 0,5 кредиту ЄКТС). Загальна кількість годин підвищення кваліфікації учасників воркшопу становить 30 годин (1 кредит ЄКТС).

Зміст роботи воркшопу забезпечують Центр виховання та розвитку особистості (керівник Тетяна ГОРБЕНКО, методист Наталія КАПУСТИНА), і Центр методичної та аналітичної роботи (керівник Юлія ПОСМІТНА, методист Ольга МОЛІНА), за участі науково-педагогічних працівників кафедри методики дошкільної та початкової освіти (завідувач Маріанна КОЧЕНГІНА, канд. пед. наук) та кафедри сучасних методик навчання (завідувач Галина ДЕГТЯРЬОВА, док. пед. наук, викладач Вікторія ШЕРЕМЕТ, викладач Наталія ГЕРАСИМЕНКО).

Мета: розвиток організаційної та предметно-методичної професійних компетентностей вихователів закладів дошкільної освіти щодо вивчення англійської мови в групах дітей старшого дошкільного віку.

Завдання:

- акцентувати увагу педагогів на ролі англійської мови у процесі розвитку особистості дитини та розкрити особливості її вивчення для дітей старшого дошкільного віку;
- удосконалити у вихователів здатність використовувати ефективні форми та методи навчання англійської мови дошкільників, сформулювати основи знань із лексики та граматики іноземної мови;
- ознайомити із сучасними вимогами та підходами щодо створення англійськомовного освітнього середовища в ЗДО;
- надати науково-методичну допомогу вихователям щодо організації процесу вивчення англійської мови в групах дітей старшого дошкільного віку в реаліях сьогодення.

Очікувані результати: успішне вдосконалення та розвиток таких професійних компетентностей:

- організаційної (здатності обирати ефективні методи, форми та засоби організації освітнього процесу відповідно до потреб дітей старшого дошкільного віку в сучасних умовах);
- предметно-методичної (здатності формувати в дітей старшого дошкільного віку компетентності відповідно до Державного стандарту дошкільної освіти в сучасних умовах).

Термін роботи: 2025/2026 навчальний рік.

Форми роботи: науково-методичні вебсемінари, тематичний спецкурс-тренінг.

Керівники: Наталія КАПУСТИНА, методистка Центру виховання та розвитку особистості КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», Ольга МОЛІНА, методистка Центру методичної та аналітичної роботи КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти».

Цільова аудиторія: вихователів груп дітей старшого дошкільного віку закладів дошкільної освіти

**План роботи воркшопу за темою «Мовний старт: англійська мова для дошкільнят»
для вихователів груп дітей старшого дошкільного віку закладів дошкільної освіти**

№ з/п	Тематика	Форма реалізації	Кількість годин	Термін проведення	Відповідальні
1.	Роль англійської мови для розвитку особистості дитини дошкільного віку	Вебсемінар	3	Вересень	Наталія КАПУСТІНА Ольга МОЛІНА Маріанна КОЧЕНГІНА
2	Граємо й вчимо: як навчати англійську лексику дошкільникам через ігрову діяльність	Тематичний спецкурс-мовний тренінг	15	Жовтень	Наталія КАПУСТІНА Ольга МОЛІНА Наталія ГЕРАСИМЕНКО Вікторія ШЕРЕМЕТ
3.	Особливості вивчення англійської мови в групах дітей дошкільного віку	Вебсемінар	4	Жовтень	Наталія КАПУСТІНА Ольга МОЛІНА
4	Освітнє середовище для вивчення англійської мови дошкільниками	Вебсемінар	4	Листопад	Наталія КАПУСТІНА Ольга МОЛІНА Маріанна КОЧЕНГІНА
5.	Англійська для дошкільнят: цікаво, ефективно, сучасно!	Підсумковий вебсемінар» «Панно ідей»	4	Грудень	Наталія КАПУСТІНА Ольга МОЛІНА
Усього годин			30		

Алла ОСТАПЕНКО
Людмила ЛУЗАН
Галина ДЕГТЯРЬОВА
Маріанна КОЧЕНГІНА
Юлія ПОСМІТНА
Ольга МОЛІНА
Тетяна ГОРБЕНКО
Наталія КАПУСТІНА

Використані джерела

1. Англійська мова в закладах дошкільної освіти: методичний poradnik для вихователів закладів дошкільної освіти / Мочикіна М.В., Головань Д.О. К: Видвництво «Лінгвіст». 2024. 32 с.: іл. URL: <https://online.flippingbook.com/view/200404368/2/>
2. Гунько С. В., Бацмай С. А, Гусак Л. Є., Занюк Н. П., Стадник Н. Р., Крутова О. І. Англійська мова : авторська навчальна програма за методикою асоціативних символів: для старшого дошкільного та молодшого шкільного віку (від 5 до 10 років) закладів дошкільної та загальної середньої освіти. Луцьк, 2023. 103 с.
3. Закон України «Про застосування англійської мови в Україні». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3760-20#Text>
4. Закон України «Про дошкільну освіту» № 3788-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3788-20>
5. Концепція Державної цільової національно-культурної програми сприяння вивченню та застосуванню англійської мови в Україні на 2026 – 2030 роки: постанова КМУ від 04.06.2025 № 659. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/659-2025-%D0%BF#Text>
6. Про затвердження Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) нова редакція: наказ МОН України від 12.01.2021 № 33. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-bazovogo-komponenta-doshkilnoyi-osviti-derzhavnogo-standartu-doshkilnoyi-osviti-nova-redakciya>

Додаток 3
до наказу КВНЗ «Харківська
академія неперервної освіти»
від 03.09.2025 № 56

**Регіональний проєкт «Освітній технопарк Харківщини – 2030»
хаб «Інклюзивна освіта»**

**Програма
інклюзивного марафону
«Інклюзивний простір в умовах закладу загальної середньої освіти»
для педагогічних працівників ЗЗСО**

Компонент комплексної програми підвищення
кваліфікації педагогічних працівників
з української мови та літератури, зарубіжної
літератури

Актуальність. Розвиток сучасного суспільства України та процеси інтеграції у європейську спільноту гостро ставлять питання забезпечення соціального захисту громадян України, особливо тих, хто потребує його найбільше, зокрема, це діти з особливими освітніми потребами. Актуальність означеної проблеми зумовлена тенденцією до зростання кількості дітей, які потребують інклюзивної освіти, що сприяла б їхній соціальній адаптації та інтеграції в активне суспільне життя.

Інклюзивна освіта передбачає створення освітнього середовища, яке б відповідало потребам і можливостям кожної дитини, незалежно від особливостей її психофізичного розвитку. Інклюзивне навчання є способом побудови освітнього процесу для учнів з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої освіти, який відбувається за індивідуальними програмами розвитку, включаючи психолого-педагогічний супровід, і є необхідною умовою забезпечення права на якісну освіту для дітей з різними особливостями розвитку.

Як свідчить практика запровадження інклюзивного навчання в Україні, педагоги, які звикли працювати за налагодженою системою, апробованими навчальними планами, виявилися мотиваційно не готовими до нових вимог, які ставить перед ними інклюзивна освіта. Крім того, велику роль відіграє й недостатність у педагогів знань про особливості розвитку, навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами. І цілком можна зрозуміти занепокоєння вчителя, у клас якого потрапляє така дитина. Адже це викликає низку запитань стосовно організації освітнього процесу, його дидактичного та технічного забезпечення, адекватного оцінювання потенційних можливостей дітей з психофізичними порушеннями, урахування їх індивідуальних особливостей, взаємодії дитячого колективу, батьків і дитини з ООП.

З метою професійного розвитку педагогів із цих питань розроблено програму інклюзивного марафону. Вибір теми *«Інклюзивний простір в умовах закладу загальної середньої освіти»* для педагогічних працівників ЗЗСО у 2025 році обумовлено основними нормативними актами щодо інклюзивної освіти дітей з ООП і підтверджено опитуваннями та індивідуальними зверненнями педагогів щодо організації освітнього процесу для учнів з особливими освітніми потребами.

Програма інклюзивного марафону містить методичну складову (9 годин – 0,3 кредиту ЄКТС) та тематичний спецкурс-тренінг (6 годин – 0,2 кредиту ЄКТС). Загальна кількість годин

підвищення кваліфікації педагогічних працівників ЗЗСО протягом навчального року становить 15 годин (0,5 кредиту ЄКТС).

Мета: підвищення організаційної, психологічної та інклюзивної компетентності педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, щодо роботи з учнями з особливими освітніми потребами.

Завдання:

- ознайомити з особливостями організації психолого-педагогічного супроводу учнів з ООП в ЗЗСО;
- окреслити основні принципи адаптації та соціалізації учнів з ООП в закладі загальної середньої освіти;
- удосконалити практичні навички щодо використання цифрових технологій в освітньому процесі;
- висвітлити особливості партнерської взаємодії учасників освітнього процесу.

Очікувані результати роботи марафону:

У результаті навчання та успішного засвоєння програми слухачі вдосконалять і розширять такі професійні компетентності:

- організаційна (здатність організовувати різні види і форми навчальної та пізнавальної діяльності дітей);
- психологічна (здатність визначати й урахувувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості дітей);
- інклюзивна (здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожної дитини, залежно від її індивідуальних потреб, можливості, здібності та інтересів).

Термін роботи: 2025 рік.

Періодичність: 3 засідання протягом року + тематичний спецкурс-тренінг.

Форми роботи: науково-методичні та науково-практичні вебсемінари, тематичний спецкурс-тренінг.

Керівники: Інна МАЛАКЕЙ, завідувач Ресурсного центру підтримки інклюзивної освіти.

Цільова аудиторія: вчителі-предметники ЗЗСО.

Формат проведення: дистанційний (на платформі Zoom).

**План роботи
інклюзивного марафону
«Інклюзивний простір в умовах закладу загальної середньої освіти»**

№ з/п	Тематика	Форма проведення	Кількість годин	Термін	Відповідальні
1.	Сучасні підходи до організації психолого-педагогічного супроводу учнів з ООП в ЗЗСО	Науково-методичний вебсемінар	3	Вересень	Інна МАЛАКЕЙ Анастасія ВІТЮК Тетяна ЧОТІЙ
2.	Створення психологічно комфортного інклюзивного середовища для успішної адаптації та соціалізації учнів з ООП	Науково-практичний вебсемінар	3	Жовтень	Інна МАЛАКЕЙ Анастасія ВІТЮК Тетяна ЧОТІЙ
3.	Створення відкритого освітнього простору	Тематичний спецкурс-	6	Листопад	Світлана КАПЛУН Юлія ВАСИЛЕНКО

	засобами цифрових технологій	тренінг			Інна МАЛАКЕЙ
4.	Партнерство в освітньому процесі: основні принципи, підходи та форми взаємодії	Науково-практичний вебсеінар	3	Грудень	Інна МАЛАКЕЙ Анастасія ВІТЮК Тетяна ЧОТІЙ

Методичне забезпечення:

1. Конвенції ООН про права дитини
2. Конвенція про права осіб з інвалідністю
3. Конституція України
4. Закон України від 21.03.1991 № 875-XII (зі змінами) «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні»
5. Закон України від 06.09.2012 № 5207-VI (зі змінами) «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»
6. Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII (зі змінами) «Про освіту»
7. Закон України від 06.09.2018 № 2541-VIII «Про внесення змін до деяких законів України щодо доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг»
8. Закон України від 16.01.2020 № 463-IX (зі змінами) «Про повну загальну середню освіту»
9. Постанова КМУ від 21.08.2013 № 607 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами»
10. Постанова Кабінету Міністрів України від 14.02.2017 № 88 (зі змінами) «Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами»
11. Постанова КМУ від 15.09.2021 № 957 (зі змінами) «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти»
12. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 07.06.2024 р. № 527-р «Про схвалення Національної стратегії розвитку інклюзивного навчання на період до 2029 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації на 2024-2026 роки»
13. Наказ МОН України від 01.10.2010 № 912 «Про затвердження концепції розвитку інклюзивного навчання»
14. Наказ МОН України від 08.06.2018 № 609 «Про затвердження Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти»
15. Наказ МОН України від 06.09.2018 № 977 «Деякі питання комплексної оцінки розвитку дітей з особливими освітніми потребами»
16. Наказ МОН України від 17.04.2019 № 515 «Про надання грифу «рекомендовано Міністерством освіти і науки України» навчальній літературі для дітей з особливими освітніми потребами»
17. Лист МОН України від 29.12.2021 № 1/23101-21 «Про методичні рекомендації для фахівців інклюзивно-ресурсних центрів та педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти щодо встановлення категорій (типів) особливих освітніх потреб (труднощів) та визначення рівня підтримки в освітньому процесі»
18. Лист МОН України від 29.03.2022 № 1/3737-22 «Про забезпечення психологічного супроводу учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні»
19. Лист МОН України від 08.06.2022 № 4/1196-22 «Про методичні рекомендації щодо визначення освітніх труднощів та рівнів підтримки у дітей раннього та дошкільного віку»

20. Лист МОН України від 15.06.2022 № 1/6435-22 «Щодо забезпечення освіти осіб з особливими освітніми потребами»
21. Лист МОН України від 04.09.2024 № 6/688-24 «Про методичні рекомендації»
22. Методичні рекомендації Українського інституту розвитку освіти щодо організації психолого-педагогічної та корекційно-розвивальної роботи зі здобувачами освіти з інтелектуальними труднощами в умовах інклюзивного навчання

Алла ОСТАПЕНКО
Людмила ЛУЗАН
Інна МАЛАКЕЙ
Юлія ЗАМАЗІЙ
Світлана КАПЛУН
Юлія ВАСИЛЕНКО

Додаток 4
до наказу КВНЗ «Харківська
академія неперервної освіти»
від 03.09.2025 № 56

**Регіональний проєкт підвищення якості освіти
«Освітній технопарк Харківщини – 2030»
хаб «Якісна освіта»**

**ПРОГРАМА
воркшопу**

«Нові підходи до оцінювання здобувачів освіти в мовно-літературній освітній галузі»

Компонент комплексної програми підвищення
кваліфікації педагогічних працівників
з української мови та літератури, зарубіжної
літератури

В умовах реформування базової середньої освіти в Україні, зокрема запровадження нових державних стандартів і реалізації Концепції «Нова українська школа», відбувається переосмислення підходів до оцінювання навчальних досягнень учнів, яке сьогодні спрямоване насамперед на реалізацію ефективного зворотного зв'язку, забезпечення поступу кожної дитини відповідно до її стартових можливостей, формування в здобувачів освіти прагнень навчатися протягом життя, контролюючи власний прогрес і визначаючи вектори подальшого розвитку. Зазначені зміни відображено в чинних нормативних документах про базову середню освіту, інструктивно-методичних рекомендаціях Міністерства освіти і науки щодо викладання предметів мовно-літературної галузі, модельних навчальних програмах з української мови для 5-9 класів тощо.

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України № 1093 від 02.08.2024 року «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання» основними видами оцінювання результатів навчання учнів, тобто знань, умінь, навичок, ставлень, цінностей, набутих у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, виміряти й оцінити, є **формувальне та підсумкове** оцінювання. Окрім того, оцінювання навчальних досягнень учнів 5-8 класів НУШ з української мови, української літератури та зарубіжної літератури здійснюється за **чотирма групами результатів (ГР)**, а саме: взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях (**ГР 1 «Усно взаємодіє»**); сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду (**ГР 2 «Працює з текстом»**); висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови (**ГР 3 «Письмово взаємодіє»**); дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу (**ГР 4 «Досліджує власне мовлення»**).

Окреслені зміни сьогодні потребують розробки нових підходів та відповідного методичного інструментарію щодо здатності вчителів-словесників здійснювати оцінювання в умовах НУШ із метою отримання об'єктивної інформації про рівень досягнень учнями обов'язкових результатів навчання певної групи результатів, а також удосконалення оцінювально-аналітичної компетентності педагогів.

Отже, оцінювання в НУШ — це комплексний процес, який урахує індивідуальні особливості кожного учня, чинники, що впливають на навчання, і який спрямований на необхідність гнучкого підходу. **Актуальність програми воркшопу** зумовлена запровадженням нових підходів до оцінювання результатів навчання здобувачів освіти НУШ та необхідністю підготовки педагогів мовно-літературної галузі до опанування дієвих інструментів для реалізації формувального та підсумкового оцінювання.

Тож організація роботи воркшопу спрямована на задоволення потреб учителів мовно-літературної освітньої галузі щодо планування та реалізації оцінювального процесу в НУШ. Із цією метою розроблено відповідну програму, яка охоплює методичну складову (9 годин – 0,3 кредиту ЄКТС) та тематичний спецкурс-тренінг (6 годин – 0,2 кредиту ЄКТС). Загальна кількість годин підвищення кваліфікації учасників воркшопу протягом навчального року становить 15 годин (0,5 кредиту ЄКТС).

Мета воркшопу: розвиток оцінювально-аналітичної, предметно-методичної та інформаційно-цифрової компетентностей учителів української мови та літератури й зарубіжної літератури щодо **опанування нових підходів до оцінювального процесу в умовах НУШ.**

Завдання:

1. Проаналізувати чинну нормативно-правову базу щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, зокрема загальні критерії та критерії оцінювання мовно-літературної освітньої галузі.

2. Навчити вчителів-словесників складати завдання підсумкових робіт для оцінювання учнів за групами результатів мовно-літературної освітньої галузі (усна взаємодія, письмова взаємодія, робота з текстом, дослідження мовлення).

3. Сформувати в педагогів уміння реалізувати формувальне оцінювання як інструмент побудови індивідуальної траєкторії навчання здобувачів освіти НУШ та підсумкове оцінювання.

4. Сприяти набуттю вчителями-філологами вмінь послуговуватися цифровими інструментами оцінювання.

5. Здійснити методичну підготовку вчителів мовно-літературної освітньої галузі НУШ для опанування нових підходів до оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.

Очікувані результати: під час навчання вчителі вдосконалять і розширять такі професійні компетентності:

- **оцінювально-аналітичну (здатність здійснювати оцінювання результатів навчання здобувачів освіти за групами результатів, застосовувати різні форми оцінювання, дієві методики реалізації формувального поточного та підсумкового оцінювання, аналізувати результати навчання здобувачів освіти, формувати спроможність в учнів до самооцінювання і взаємооцінювання результатів навчання);**

- **предметно-методичну (здатність моделювати зміст освітнього процесу відповідно до обов'язкових результатів навчання, визначених державними стандартами, й очікуваних результатів, добирати дидактичні матеріали для здійснення оцінювального процесу за групами результатів, оформлювати результати навчання здобувачів освіти в класних журналах, зокрема електронних);**

- **інформаційно-цифрову (здатність послуговуватися різноманітними сервісами та цифровими інструментами для реалізації оцінювального процесу за групами результатів здобувачів освіти НУШ).**

Цільова аудиторія: учителі української мови та літератури, зарубіжної літератури закладів загальної середньої освіти територіальних громад області (за бажанням).

Термін роботи воркшопу: вересень – грудень 2025 року.

Періодичність: 3 заняття по 3 академічні години, 1 тематичний спецкурс-тренінг – 6 академічних годин. Усього — 15 годин.

Форми роботи: вебсемінар, вебсемінар-практикум, тематичний спецкурс-тренінг, підсумкоовий вебсемінар-рефлексія.

Керівник: Юлія РАДЧЕНКО., методистка Центру методичної та аналітичної роботи.

Воркшоп проводиться **спільно з кафедрою сучасних методик навчання** за участі Оксани РУМ'ЯНЦЕВОЇ-ЛАХТІНОЇ, доцента кафедри сучасних методик навчання, доктора філософії.

План роботи воркшопу
«Нові підходи до оцінювання здобувачів освіти в мовно-літературній освітній галузі»
(2025 рік)

№ з/п	Тема	Форма реалізації	Термін роботи	Кількість годин	Виконавці
1.	Нормативно-правове забезпечення оцінювального процесу НУШ: загальні критерії та критерії оцінювання мовно-літературної освітньої галузі.	Вебсемінар	Вересень 2025	3	Юлія РАДЧЕНКО (за участі Оксани РУМ'ЯНЦЕВОЇ-ЛАХТІНОЇ)
2.	Формувальне оцінювання як чинник індивідуального поступу здобувачів освіти: механізми реалізації, методи та інструменти.	Вебсемінар-практикум	Жовтень 2025	3	Юлія РАДЧЕНКО (за участі Оксани РУМ'ЯНЦЕВОЇ-ЛАХТІНОЇ)
4.	Підсумкове оцінювання: створення комплексної підсумкової роботи та окремих підсумкових робіт із використанням цифрового контенту.	Тематичний спецкурс-тренінг.	Листопад 2025	6	Юлія РАДЧЕНКО (за участі Оксани РУМ'ЯНЦЕВОЇ-ЛАХТІНОЇ)
5.	Оцінювання за групами результатів: види, нові підходи, вимоги та функції.	Підсумковий вебсемінар-рефлексія	Грудень 2025	3	Юлія РАДЧЕНКО
				15	

Методичне забезпечення

1. Гнаткович Т., Котусенко О., Опачко О. Дорожня карта учителя / учительки мовно-літературної галузі: інструментарії оцінювання (для 5–7 (НУШ) та 8–11 класів для ЗЗСО). [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakinppo.org.ua/vydannia-publikatsii/>
2. Державний стандарт базової середньої освіти. Постанова КМУ № 898 від 30.09.2020 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text>
3. Закон України «Про освіту». [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
4. Закон України «Про повну загальну середню освіту». [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
5. Інструктивно-методичні рекомендації Міністерства освіти і науки України щодо викладання навчальних предметів, зокрема української мови та літератури у 2025/2026 н. р. (лист № 1/16828-25 від 13.08.2025): <https://mon.gov.ua/npa/pro-instruktyvno-metodychni-rekomendatsii-shchodo-vykladannia-navchalnykh-predmetiv-intehrovanykh-kursiv-u-zakladakh-zahalnoi-serednoi-osvity-u-20252026-navchalnomu-rotsi>
6. Лист Міністерства освіти і науки України від 14 березня 2025 року № 1/4895-25 «Про окремі питання оцінювання результатів навчання». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/npa/pro-okremi-pytannia-otsiniuvannia-rezultativ-navchannia>
7. Лист Міністерства освіти і науки України від 13.08.2025 № 1/16828-25 «Про інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів / інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2025/2026 н.р.». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/npa/pro-instruktyvno-metodychni-rekomendatsii-shchodo-vykladannia-navchalnykh-predmetiv-intehrovanykh-kursiv-u-zakladakh-zahalnoi-serednoi-osvity-u-20252026-navchalnomu-rotsi>
8. Модельні навчальні програми для 5-9 класів нової української школи. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/osvitniprogrami/modelni-navchalni-programi-dlya-5-9-klasiv-novoi-ukrainskoi-shkoli-zaprovadzhuyutsyapoetapno-z-2022-roku>
9. Наказ Міністерства освіти й науки України № 1093 від 02.08.2024 року «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvannia-rezultativ-navchannia>

Алла ОСТАПЕНКО

Людмила ЛУЗАН

Юлія ПОСМІТНА

Галина ДЕГТЯРЬОВА

Оксана РУМЯНЦЕВА-ЛАХТІНА

Юлія РАДЧЕНКО

Додаток 5
до наказу КВНЗ «Харківська
академія неперервної освіти»
від 03.09.2025 № 56

**Регіональний проєкт підвищення якості освіти
«Освітній технопарк Харківщини – 2030»
хаб «Безпечна школа»**

**ПРОГРАМА
методичного воркшопу
«Створення безпечних умов у закладах загальної середньої освіти»**

Компонент комплексної програми
підвищення кваліфікації педагогічних
працівників за напрямом «Керівники
закладів освіти»

Актуальність. Повномасштабне російське вторгнення та введення воєнного стану поставили перед закладами освіти низку проблем щодо створення безпечного освітнього середовища для дітей та педагогів, забезпечення безпекової складової учасників освітнього процесу, збереження їх життя та здоров'я.

Тимчасова окупація, бойові дії, повітряні тривоги й перебування в укриттях, у небезпечних умовах або у вимушеній евакуації, відсутність електроенергії та необхідного технічного забезпечення, аварії на транспорті (залізничні, авіаційні, автомобільні), пожежі та вибухи на підприємствах, аварії на хімічно небезпечних та радіаційно небезпечних об'єктах, обвали будівель або споруд, витік небезпечних речовин (газ, нафта, хімікати), терористичні акти, захоплення заручників, безлад у зоні бойових дій, бомбардування, артилерійські обстріли, нестабільний психологічний стан – неповний перелік зовнішніх чинників, які змушують посилити контроль над реалізацією завдань цивільного захисту та організацією роботи з пожежної безпеки в закладах загальної середньої освіти.

В умовах сьогодення виникає необхідність проведення навчання керівного складу закладів загальної середньої освіти дій в умовах загрози та виникнення надзвичайної ситуації (НС), оволодіння навичками надання першої допомоги потерпілим, користування засобами індивідуального й колективного захисту, ознайомлення з методами організації роботи з цивільного захисту та пожежної безпеки. Основними шляхами вирішення питання формування культури безпеки і норм поведінки в НС, зокрема НС воєнного характеру, є ознайомлення із завданнями та особливостями організації заходів цивільного захисту, вивчення основних способів захисту працівників від вражаючих факторів НС з урахуванням особливостей діяльності, ознайомлення з інформацією, що міститься в планах реагування на НС про дії в умовах загрози та виникнення НС, набуття практичних умінь щодо користування засобами індивідуального і колективного захисту, первинними засобами пожежогасіння і сприяння проведенню рятувальних та інших невідкладних робіт під час ліквідації НС і володіння навичками з надання першої допомоги потерпілим.

З метою професійного розвитку керівників закладів загальної середньої освіти було розроблено програму методичного воркшопу «Створення безпечних умов у закладах загальної середньої освіти».

Програма методичного воркшопу ґрунтується на нормативно-правових документах: «Створення безпечних умов у закладах загальної середньої освіти», Закон України «Про внесення змін

щодо цивільного захисту у період воєнного стану (15.03.2022, № 2132-IX)», Національна стратегія розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі (Указ Президента України від 25 травня 2020 року № 195/2020), сприяє оволодінню учасниками методичного воркшопу знаннями, уміннями, навичками, способами створення та підтримки здорових і безпечних умов життя і діяльності людини як у повсякденному житті (у побуті, під час праці тощо), так і в умовах НС та ін.

План роботи методичного воркшопу «Створення безпечних умов у закладах загальної середньої освіти» містить методичну складову (9 годин – 0,3 кредиту ЄКТС) та тематичний спецкурс-тренінг (6 годин – 0,2 кредиту ЄКТС). Загальна кількість годин підвищення кваліфікації учасників методичного воркшопу становить 15 годин (0,5 кредиту ЄКТС).

Зміст роботи методичного воркшопу забезпечує Центр виховання та розвитку особистості. (керівник Тетяна ГОРБЕНКО), кафедра освітнього менеджменту та виховання (завідувач Марія АСТАХОВА, канд. пед. наук) у співпраці з Навчально-методичним центром цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Харківської області та Головним управлінням ДСНС України у Харківській області.

Мета: розвиток та поглиблення нормативно-правової та здоров'язбережувальної компетентностей директорів закладів загальної середньої освіти щодо організації безпечного здорового освітнього середовища.

Завдання:

- поглибити знання учасників щодо дій цивільного населення в кризових умовах;
- надати рекомендації щодо шляхів реалізації завдань цивільного захисту в закладах загальної середньої освіти;
- акцентувати увагу на основних питаннях організації роботи з пожежної безпеки в закладах загальної середньої освіти;
- ознайомити з правилами користування засобами індивідуального та колективного захисту та надання першої медичної допомоги в НС.

Очікувані результати: у результаті навчання слухачі вдосконалять і розвинуть:

A1 (нормативно-правову компетентність) (здатність керуватися в управлінській діяльності нормативно-правовими документами в галузі освіти та проєктувати, розробляти документи щодо управління закладом освіти);

G1 (здоров'язбережувальну компетентність) (здатність забезпечити умови, що унеможливають заподіяння учасникам освітнього процесу фізичної, майнової та/або моральної шкоди, й організувати заходи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу).

Цільова аудиторія: директори закладів загальної середньої освіти.

Термін роботи: вересень 2025 – грудень 2025 року.

Обсяг програми: 2 заняття 3 години, 2 заняття по 1,5 години, тематичний спецкурс-тренінг 6 годин, усього 15 годин.

Керівник: Андрій ПАНАСЕНКО, методист Центру виховання та розвитку особистості КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти».

**План роботи
методичного воркшопу
за темою «Створення безпечних умов у закладах загальної середньої освіти»**

№ з/п	Тема	Форма роботи	Термін роботи	К-ть навч. годин	Відповідальні та виконавці
1.	Дії цивільного населення в кризових умовах	Навчально-методичний семінар	Вересень 2025 року	1.5	Тетяна ГОРБЕНКО Андрій ПАНАСЕНКО
2.	Реалізація завдань цивільного захисту в закладах загальної середньої освіти	Навчально-методичний семінар	Жовтень 2025 року	3	Тетяна ГОРБЕНКО Андрій ПАНАСЕНКО
3.	Організація роботи з пожежної безпеки в закладах загальної середньої освіти	Навчально-практичний семінар	Листопад 2025 року	3	Тетяна ГОРБЕНКО Андрій ПАНАСЕНКО
4.	Школа як простір безпеки	Тематичний спецкурс-тренінг	Грудень 2025 року	6	Марія АСТАХОВА
5.	Правила користування засобами індивідуального та колективного захисту	Навчально-практичний семінар	Грудень 2025 року	1.5	Тетяна ГОРБЕНКО Андрій ПАНАСЕНКО
Усього				15	

Алла ОСТАПЕНКО
Людмила ЛУЗАН
Марія АСТАХОВА
Тетяна ГОРБЕНКО
Ірина ВОЛКОВА
Андрій ПАНАСЕНКО

Методичне забезпечення

- Державний стандарт базової середньої освіти (від 30 вересня 2020 р. № 898)
- Джерело педагогічних інновацій. Національно-патріотичне виховання у навчальних закладах: Науково-методичний журнал. – Випуск № 2(10). Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2015. – 224 с.
- Закон України «Про освіту».
- Закон України «Про повну загальну середню освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2020, № 31, ст. 226) Із змінами, внесеними згідно із Законом № 764-IX від 13.07.2020 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
- Концепція Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на період до 2025 року Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма. Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 9 жовтня 2020 р. № 1233-р
- Концепція нової української школи. [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://www.mon.gov.ua>.

8. Лист Міністерства освіти і науки України від 10.06.2019 № 1/9-365 «Про переліки навчальної літератури, рекомендованої Міністерством освіти і науки України для використання у закладах освіти у 2022/2023 н. р.» [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://www.mon.gov.ua>.
9. Національна стратегія сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2016 – 2020 р. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/68/2016>
10. Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти (наказ МОН України 26.12.2017 № 1669. URL: <https://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0100-18>
11. «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства економіки України від 17.09. 2021 року № 568-21.
12. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 04.08.2021 № 1627 «Про удосконалення підготовки з надання домедичної допомоги осіб, які не мають медичної освіти».
13. Типова програма підвищення кваліфікації вчителів, директорів та заступників директорів, педагогів-організаторів, соціальних педагогів, практичних психологів закладів загальної середньої освіти «Знаємо та діємо» за напрямом «Організація діяльності педагогічних працівників щодо надання домедичної допомоги та безпечного поведіння на дорозі» (наказ Міністерства освіти і науки України від 26.01.2022 року № 64).
14. Закон України «Про внесення змін щодо цивільного захисту у період воєнного стану (15.03.2022, № 2132-IX)».
15. Національна стратегія розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі: Указ Президента України від 25 травня 2020 року № 195/2020.